

Χανιώτικα νέα

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ 7 Οκτωβρίου 2017

διαδρομές

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ / ΤΕΧΝΕΣ / ΙΣΤΟΡΙΑ / ΒΙΒΛΙΑ / ΜΟΥΣΙΚΗ / ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ
ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΤΕΦΑΝΑΚΙΣ

ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΟΥ ΤΑΞΙΔΕΨΑΝ ΣΕ ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

Τα Χανιά των καρτ-ποστάλ

ΕΛΙΑ ΚΟΥΜΛΗ

diadromes@haniotika-nea.gr

editorial

την εποχή της ψηφιακής εποχής, του γρήγορου ίντερνετ και των "σέλφις", η προβολή και το "μοίρασμα" εικόνων και εμπειριών από τις κοντινές ή μακρινές εξορμήσεις αποτελεί εύκολη και σχεδόν επιβεβλημένη τακτική για κάθε σύγχρονο ταξιδιώτη.

Στο σημερινό τεύχος των "διαδρομών" ταξιδεύουμε πίσω στον χρόνο, και διατρέχουμε τον 20ο αιώνα, τότε που οι ταξιδιωτικές εντυπώσεις καταγράφονταν σε καλαίσθητες καρτ - ποστάλ οι οποίες πρόβαλλαν τις ομορφιές του τόπου μας και αποτύπωναν, με τον δικό τους τρόπο, τις πολιτικές και κοινωνικές συνθήκες της εποχής.

Επίσης, συναντάμε τον διακεκριμένο, κρητικής καταγωγής, ζωγράφο και χαρακτή Γιάννη Στεφανάκι, ο οποίος μιλάει στις "διαδρομές" για τις εικαστικές τέχνες, για τη σχέση της τέχνης με την τυπογραφία αλλά και για το μέλλον του έντυπου βιβλίου.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

σελ. 4 - 6 ~ Τα Χανιά
των καρτ - ποστάλ

σελ. 7 ~ Παιδότοποι

σελ. 8 ~ Υγεία & Βότανα

σελ. 9 ~ Συνέντευξη με τον Γιάννη
Στεφανάκι

σελ. 10 ~ Πολιτισμός

σελ. 11 ~ Ιστορία της Ιατρικής

σελ. 12 ~ Αφορμή, Βιβλία

ΣΤΟΝ "ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟ"

Διάλεξη για τη σχέση
του Λη Φέρμορ με την Κρήτη

Διάλεξη του Ιστορικού, τένος Πρέσβη της Μ. Βρετανίας στην Αθήνα Sir Michael Llewellyn Smith με θέμα: "Ο Πάτρικ Λη Φέρμορ και η Κρήτη" διοργανώνει ο Φιλολογικός Σύλλογος Χανίων "Ο Χρυσόστομος" την Δευτέρα 9 Οκτωβρίου στις 7 μ.μ. στην αίθουσά του. Η διάλεξη θα δοθεί στα αγγλικά με ταυτόχρονη μετάφραση στα ελληνικά.

Πάτρικ Λη Φέρμορ (1915-2011) υπήρξε ο μεγαλύτερος ταξιδιωτικός συγγραφέας της εποχής μας και έπαιξε σημαντικό ρόλο στη Μάχη της Κρήτης κατά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο.

Σε μας τους Κρητικούς είναι γνωστός και ιδιαίτερα αγαπητός για την απαγωγή, το Μάιο του 1944, με μια ομάδα από κρητικούς αντάρτες, του στρατηγού Κράιπε, διοικητή των γερμανικών δυνάμεων της Κρήτης.

Για τα χρόνια αυτά στην Κρήτη έγραψε σ' ένα από τα βιβλία του:

"Πουθενά αλλού στην Ελλάδα δεν είναι τόσο έκδηλη η αίσθηση της λεβεντιάς. Ο χαρακτηρισμός αυτός περιλαμβάνει πολλά χαρακτηριστικά: την ορμή και τη φλόγα της νιότης, ..., το χιούμορ, τη γρηγοράδα στη σκέψη και στις πράξεις, τη δεξιοτεχνία στο σημάδι, την απλοχεριά, τις επιτυχίες με τα κορίτσια, την ικανότητα να πίνεις κρασί, να αυτοσχεδιάζεις μαντινάδες, να γλεντάς και να χορεύεις σαν το πουλί που πετά..... Λεβεντιά είναι η όρεξη για μια ζωή που θες να τη ζεις επικίνδυνα και να είσαι έτοιμος για τα πάντα".

ΣΤΗ ΣΟΥΔΑ

"Τρυγοπατήματα"

Διήμερο εκδηλώσεων με θέμα: «Τρυγοπατήματα» θα πραγματοποιηθεί σήμερα και αύριο στην αυλή του Κρητικού Παραδοσιακού Σπιτιού Σούδας. Τις εκδηλώσεις οργανώνει για 8η χρονιά ο Πολιτιστικός Σύλλογος Σούδας.

Η αρχή θα γίνει σήμερα Σάββατο στις 5 μ.μ. με τα παιδιά να συμμετέχουν βιωματικά, να δημιουργούν, κατασκευάζουν και μαθαίνουν μέσα

από την παράδοση για το αμπέλι. Θα ακολουθήσει στις 8 μ.μ. δωρεάν παράσταση Καραγκιόζη με το θέατρο σκιών του Νίκου Βλαζάκη. Αύριο Κυριακή 8 Οκτωβρίου θα γίνουν τα «τρυγοπατήματα» με αναβίωση του τρύγου και του πατήματος των σταφυλιών στο πατητήρι. Μετά το πάτημα, οι κυρίες του Συλλόγου θα δείξουν πως παρασκευάζεται η μουσταλευριά και το πετιμέζι. Την εκδήλωση θα πλαισιώσουν με μουσική ο Κώστας Φωκάς και ο Χορευτικός Σύλλογος "Αροδαμός".

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ

"Ελευθέριος Βενιζέλος.

Σελίδες από το ημερολόγιο της ζωής του"

Το ημερολόγιο του 2018 «Ελευθέριος Βενιζέλος. Σελίδες από το ημερολόγιο της ζωής του», που κυκλοφόρησε από το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών & Μελετών "Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος" και τις εκδόσεις Μίλτος, θα παρουσιαστεί την Τετάρτη 11 Οκτωβρίου στις 7 μ.μ., στην αίθουσα "Σταύρος Σ. Νιάρχος" του Μεγάρου Μητροπο-

λίτης Ειρηνάιος Γαλανάκης, στη Χαλέπα Χανίων. Χαιρετισμούς θα απευθύνουν ο Νικόλαος Παπαδάκης, Γενικός Διευθυντής του Ιδρύματος και η Εύα Μάντακα, Υπεύθυνη Δημοσίων Σχέσεων των εκδόσεων Μίλτος. Το ημερολόγιο θα παρουσιάσει η Χαρά Αποστολάκη, Αρχιωνόμος - Βιβλιοθηκονόμος του Ιδρύματος.

ΣΤΟΝ ΔΗΜΟ ΕΓΚΩΜΗΣ

Συναυλία με τη συμμετοχή
της Μαντολινάτας Χανίων

Συναυλία της Μαντολινάτας - Χορωδίας "Αντώνης Κωστούρακης" Χανίων και της Δημοτικής Χορωδίας Εγκωμης θα πραγματοποιηθεί την Δευτέρα 9 Οκτωβρίου στις 8 μ.μ. στο Πολιτιστικό Κέντρο του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου του Δήμου Εγκωμης. Διεύθυνση Μαντολινάτας - Χορωδίας Χανίων: Αντώνης Κωστούρακης. Διεύθυνση Δημοτικής Χορωδίας Εγκωμης: Γιώργος Λοίζου.

Το πρόγραμμα περιλαμβάνει μεταξύ άλλων έργα Θεοδώρακη, Μουζάκη, Κουγιουμτζή, Λυμπουρίδη, Βιολάρη, Σουγιούλ, Λάγιου και Ανδριόπουλου. Είσοδος ελεύθερη.

ΣΤΗΝ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

Μουσικές
Περιπλανήσεις
με αφετηρία
τη Γαλλία

Στο πλαίσιο των παράλληλων δράσεων της έκθεσης - αφιέρωμα στον εκδότη Τεριάντ, που φιλοξενείται στη Δημοτική Πινακοθήκη Χανίων, μουσική εκδήλωση με τίτλο "Μουσικές Περιπλανήσεις με αφετηρία την Γαλλία" με την Μπέλα Λιονάκη στο ακορντεόν, τον Δημήτρη Ντρομπογιάννη στο πιάνο και την Ειρήνη Τζομπανάκη στο τραγούδι θα πραγματοποιηθεί την Τετάρτη 11 Οκτωβρίου στις 8:30 μ.μ. στην Δημοτική Πινακοθήκη Χανίων.

7/10

Σέργιος,

Σεργία,

Πολυχρόνης,

Πολυχρονία

8/10

Πελαγία

9/10

Αβραάμ

10/10

Ευλάμπιος,

Ευλαμπία

12/10

Ανδρόμαχος,

Ανδρομάχη,

Βαλάντης

13/10

Αγαθονίκη,

Φλωρέντιος,

Φλωρεντίνη

ITALIAN FACTORY OUTLET
and more...

BLACK WEEK

ΟΙ ΔΥΟ ΤΕΛΕΥΤΑΙΕΣ ΜΕΡΕΣ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟΥ ΠΑΖΑΡΙΟΥ
ΕΠΩΝΥΜΩΝ ΕΙΔΩΝ ΠΟΥ ΕΓΙΝΕ ΠΟΤΕ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΤΩΝ ΧΑΝΙΩΝ.

BAZAAR ΤΙΜΩΝ ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΕΙΔΗ!

-50%

ΕΚΠΤΩΣΗ ΣΤΗΝ ΕΚΠΤΩΣΗ!!!
ΣΑΒΒΑΤΟ 7/10 ΚΥΡΙΑΚΗ 8/10

BONA VITA
JEANS

D&G
DOLCE & GABBANA

GUESS

Kappa

PUMA

LEGEA

ENERGIE

EMPORIO ARMANI

CERRUTI

TOM FORD

adidas

Salvatore Ferragamo

Pierre Cardin

MISS SIXTY

FRANKLIN MARSHALL

FURLA

Calvin Klein

BVLGARI

FENDI

VERSACE

REPLAY

DIESEL

Το πρώτο, το μέγεθος, το αυθεντικό **Factory Outlet** στην Κρήτη

ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΟΥ ΤΑΞΙΔΕΨΑΝ ΣΕ ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

Τα Χανιά των καρτ - ποστάλ

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΑΡΙΔΑΚΗΣ

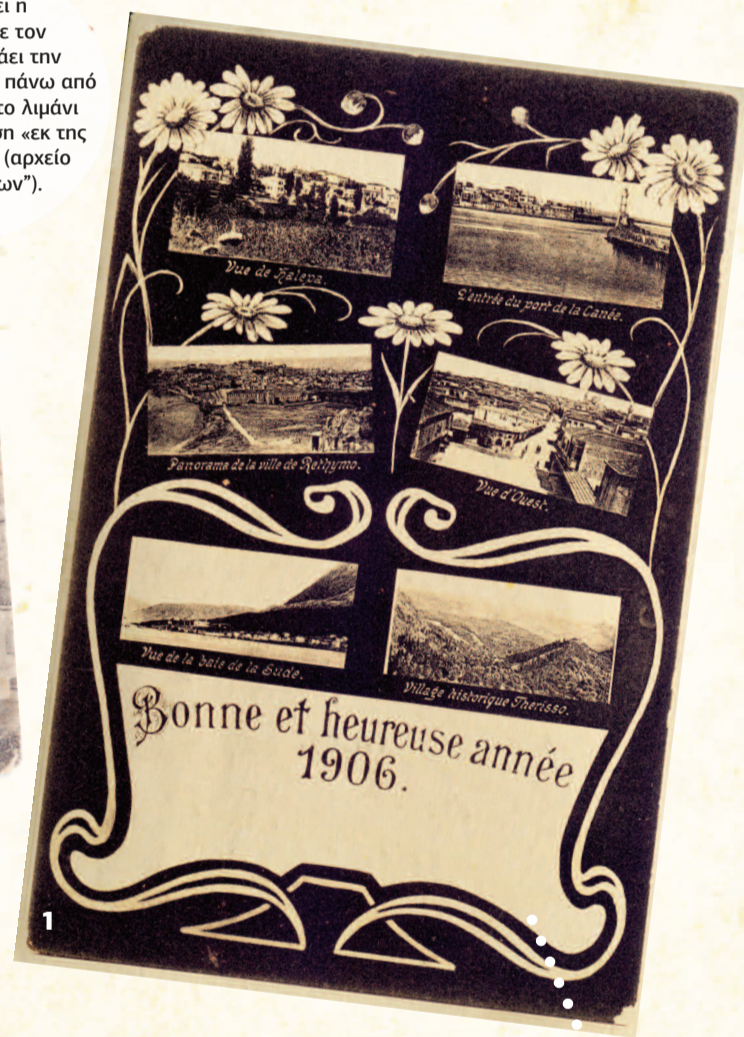
Τα Χανιά μας άλλης εποχής μέσα από εικόνες που ταξίδεψαν σε όλο τον κόσμο. Εικόνες που χάθηκαν μέσα στα χρόνια καθώς η πόλη άλλαξε, μνημεία καταστράφηκαν και νέες γειτονιές πήραν τη θέση των παλιών.

«Ενθύμιον Χανίων» μετά την Ένωση. Η κοπέλα κρατάει την ελληνική σημαία και οι εικόνες που φιλοξενεί δίνουν μια αίσθηση ειρήνης και ηρεμίας (Ιστορικό Αρχείο Κρήτης).

Πανηγυρικό χαρακτήρα έχει η καρτ - ποστάλ με τον Κρητικό που κρατάει την ελληνική σημαία, ενώ πάνω από τη φωτογραφία με το λιμάνι αναγράφεται η φράση «εκ της ελληνικής Κρήτης» (αρχείο "Χανιώτικων νέων").

Στην ευχπηρία κάρτα του έτους 1906 πλάι στην κοσμοπολίτικη και αριστοκρατική Χαλέπα και το διαχρονικά γοητευτικό ενετικό λιμάνι, βρίσκεται το Θέρισσο που μόλις πριν από ένα χρόνο είχε γίνει το ορμητήριο των επαναστατών με επικεφαλής τον Ελευθέριο Βενιζέλο (Ιστορικό Αρχείο Κρήτης).

Εμβληματικά κτήρια, όπως το παλιό Διοικητήριο στον λόφο Καστέλι στην παλιά πόλη, φιλοξενούνται συχνά σε καρτ - ποστάλ (Ιστορικό Αρχείο Κρήτης).

Οι κάρτες πρόσφεραν μια σημαντική δυνατότητα: να δουν όσοι ήξεραν αλλά κι εκείνοι που δεν ήξεραν γράμματα τις αλλαγές που συντελούνταν στην πόλη. Ενδεικτική η καρτ - ποστάλ με τα Νέα Καταστήματα (Ιστορικό Αρχείο Κρήτης).

Ανατρέχοντας στο αρχείο των "Χανιώτικων νέων" και το Ιστορικό Αρχείο Κρήτης, οι "διαδρομές" επιχειρούν σήμερα ένα ταξίδι πίσω στον χρόνο μέσα από παλιές καρτ - ποστάλ. Φωτογραφίες που στους μεγαλύτερους ίσως ξυπνούν αναμνήσεις ή ζωντανεύουν αφηγήσεις που άκουσαν από παλαιότερους όταν ήταν οι ίδιοι παιδιά. Φωτογραφίες που την ίδια στιγμή προκαλούν έκπληξη στους νεότερους για πτυχές της πόλης τους που δεν πρόλαβαν να γνωρίσουν από κοντά καθώς η ιστορία γύρισε σελίδα.

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΚΑΙ ΚΤΗΡΙΑ

Το σίγουρο είναι ότι οι φωτογράφοι που βρίσκονται πίσω από τις καρτ - ποστάλ θέλησαν διαχρονικά να αναδείξουν τις ομορφιές αλλά και την ξεχωριστή και πλούσια ιστορική ταυτότητα των Χανίων. Όπως η ευχητήρια κάρτα για το έτος 1906 (φωτ. 1) που πλάι στην κοσμοπολίτικη και αριστοκρατική Χαλέπα, η οποία φιλοξενούσε επί Κρητικής Πολιτείας τις κατοικίες των πολιτικών παραγόντων της εποχής, και το διαχρονικά γοητευτικό ενετικό λιμάνι, έχει το Θέρισο που μόλις πριν από ένα χρόνο είχε γίνει το ορμητήριο των επαναστατών με επικεφαλής τον Ελευθέριο Βενιζέλο.

Λίγα χρόνια αργότερα οι προσπάθειες των Κρητικών θα δώσουν καρπούς και η Κρήτη θα ενωθεί με την Ελλάδα. Στο "Ενθύμιον Χανίων" (φωτ. 2) η κοπέλα κρατάει πλέον την ελληνική σημαία, η κάρτα είναι δίγλωσση ελληνικά και γαλλικά, και οι εικόνες που φιλοξενεί δίνουν μια αίσθηση ειρήνης και ηρεμίας: Το ενετικό λιμάνι, μια γενική άποψη των Χανίων και ο κατάφυτος δημοτικός κήπος.

Πανηγυρικό χαρακτήρα έχει η καρτ - ποστάλ της ίδιας εποχής με τον Κρητικό που κρατάει την ελληνική σημαία, ενώ πάνω από τη φωτογραφία με το λιμάνι αναγράφεται η φράση «εκ της ελληνικής Κρήτης» (φωτ. 3).

Οι φωτογραφίες πάντως των Χανίων που αποτυπώνονται στις αρχές του περασμένου αιώνα στις καρτ - ποστάλ δεν περιορίζονται σε τοπία και γενικές όψεις της πόλης. Εμβληματικά κτήρια, που αποτέλεσαν κέντρα διοίκησης και πολιτικών αποφάσεων διεκδικούν το μερίδιό τους από το ενδιαφέρον των φωτογράφων. Χαρακτηριστικό παράδειγμα το κτήριο στον λόφο Καστέλι (φωτ. 4) που 100 και πλέον χρόνια βρίσκεται ξανά στην επικαιρότητα με αφορμή τα σχέδια για την παραχώρησή του σε ιδιωτική εταιρεία προκειμένου να μετατραπεί σε ξενοδοχείο.

Η ΠΟΛΗ ΠΟΥ ΑΛΛΑΖΕΙ

Η γραπτή αλληλογραφία αποτελούσε τότε κυρίαρχο τρόπο επικοινωνίας για ανθρώπους που βρίσκονταν μακριά. Οι κάρτες πρόσφεραν μια ακόμα δυνατότητα: να δουν όσοι ήξεραν αλλά κι εκείνοι που δεν ήξεραν γράμματα τις αλλαγές που συντελούνταν στην πόλη. Μια πόλη που άλλαζε ραγδαία καθώς μεγάλωνε και αποκτούσε νέες

γειτονιές. Ενδεικτική η καρτ - ποστάλ με τα Νέα Καταστήματα (φωτ. 5), μια πλατεία που έκτοτε άλλαξε πολύ, αλλά δεν έπαψε ποτέ να σφύζει από ζωή.

Ωστόσο, η ιστορία και τα κοινωνικά γεγονότα που συνδέονται άρρηκτα με αυτή δεν επέτρεψαν πάντα να υπάρχει μια συνέχεια σε μνημεία ή σε γνωστές γωνιές της πόλης. Έτσι, οι φωτογραφίες κτηρίων ή μνημείων που κάποτε αποτελούσαν σημεία αναφοράς και είχαν μια θέση στις αναμνηστικές κάρτες των Χανίων αποτελούν πλέον ντοκουμέντα που ανήκουν οριστικά στο παρελθόν. Σε αυτή την κατηγορία περιλαμβάνεται το περίφημο "Γερμανικό πουλί" που είχαν στήσει οι ναζί προς τιμή των αλεξιπτωτιστών που σκοτώθηκαν στη Μάχη της Κρήτης και το οποίο καταστράφηκε το 2000 (φωτ. 6), αλλά και το ξενοδοχείο "Ξενία" που δέσποζε πάνω στα βόρεια τείχη των ενετικών οχυρώσεων (φωτ. 7).

ΝΕΕΣ ΟΠΤΙΚΕΣ - ΜΝΗΜΕΙΑ ΣΥΜΒΟΛΑ

Με το πέρασμα των χρόνων οι δυνατότητες που έδινε η τεχνολογία πρόσφερε νέες οπτικές για τους επαγγελματίες φωτογράφους που επιχειρούσαν να αιχμαλωτίσουν με ένα "κλικ" την γοητεία μια ολόκληρης πόλης. Χαρακτηριστικό παράδειγμα το πανόραμα του ενετικού λιμανιού με τη χρήση ευρυγώνιου φακού (φωτ. 8). Το λιμάνι δεν έπαψε ποτέ από την πρώτη στιγμή της εμφάνισης των καρτ - ποστάλ να αποτελεί σήμα κατατεθέν. Ίσως εξαιτίας του φάρου που σαγνώνει από την πρώτη στιγμή τους επισκέπτες κάθε εποχής. Έτσι από τις πιο παλιές κάρτες (φωτ. 9) μέχρι τις πρόσφατες δεκαετίες (φωτ. 10) ο φάρος αποτελεί πηγή έμπνευσης κι ένα από τα μνημεία που έχουν ταυτιστεί με την πόλη.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΖΩΗ ΚΑΙ ΕΘΙΜΑ

Πάντως, οι εικόνες των Χανίων που ταξίδεψαν κατά το παρελθόν σε όλο τον κόσμο δεν περιορίζονταν μόνο σε εμβληματικά κτήρια, μνημεία και σημεία αναφοράς. Δεν λείπουν και οι κάρτες που επιχειρούν να δώσουν στον αποδέκτη τους ένα άρωμα της καθημερινότητας των Χανίων.

Οι δυνατότητες που έδινε η τεχνολογία πρόσφερε νέες οπτικές για τους επαγγελματίες φωτογράφους που επιχειρούσαν να αιχμαλωτίσουν με ένα "κλικ" την γοητεία μια ολόκληρης πόλης. Χαρακτηριστικό παράδειγμα το πανόραμα του ενετικού λιμανιού με τη χρήση ευρυγώνιου φακού (αρχείο "Χανιώτικων νέων").

Ορισμένες φωτογραφίες μνημείων που κάποτε αποτελούσαν σημεία αναφοράς και είχαν μια θέση στις αναμνηστικές κάρτες των Χανίων αποτελούν πλέον ντοκουμέντα που ανήκουν οριστικά στο παρελθόν. Σε αυτή την κατηγορία περιλαμβάνεται, μεταξύ άλλων, το περίφημο "Γερμανικό πουλί" (Ιστορικό Αρχείο Κρήτης).

Το ξενοδοχείο "Ξενία" δέσποζε κάποτε πάνω στα βόρεια τείχη των ενετικών οχυρώσεων. Πλέον η εικόνα του επιβιώνει στις παλιές καρτ - ποστάλ (Ιστορικό Αρχείο Κρήτης).

Ο φάρος αποτέλεσε διαχρονικά ένα μνημείο που σαγηνεύει από την πρώτη στιγμή τους επισκέπτες κάθε εποχής (αρχείο "Χανιώτικων νέων").

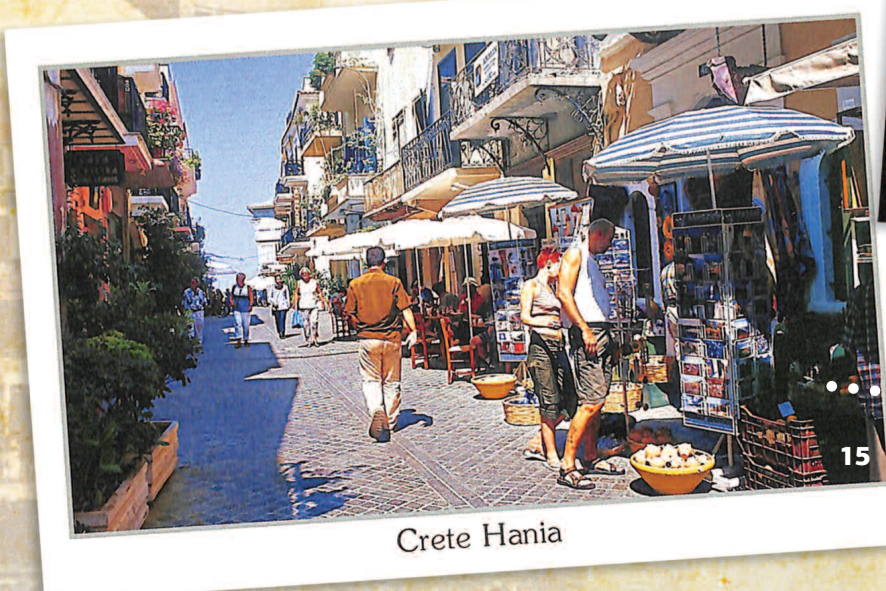
Δεν λείπουν οι κάρτες που επιχειρούν να δώσουν στον αποδέκτη τους ένα άρωμα της καθημερινότητας των Χανίων. Έτσι μέσα στις παλιές καρτ - ποστάλ συναντά κανείς στιγμιότυπα όπως αυτό από ένα ιχθυοπωλείο ή μια παρέα ανδρών με παραδοσιακές ενδυμασίες να χορεύουν κρητικά (Αρχείο "Χανιώτικων νέων").

Η ενδοχώρα έχει το δικό της ξεχωριστό μερίδιο στα φωτογραφικά ενθύμια. Εικόνες όπως αυτή του άγριου τοπίου του Αποκόρωνας ή μικρού χωριού που ήταν κάποτε ο Πλατανιάς συνθέτουν μια αυθεντικότητα που πλέον έχει χαθεί ανεπιστρεπτή (Ιστορικό Αρχείο Κρήτης).

Στις καρτ-ποστάλ που κυριαρχούν τις δεκαετίες του '80 και '90 είναι φανερό η επίδραση του τουρισμού. Τη θέση της αυθεντικότητας που αποτύπωναν οι παλιές κάρτες έχει πάρει σε σημαντικό βαθμό μια επιτηδευμένη γραφικότητα (αρχείο "Χανιώτικων νέων").

παιδότοπος

ΒΑΓΓΕΛΗΣ
Θ. ΚΑΚΑΤΣΑΚΗΣ

kakatsakis@sch.gr

“ΠΑΙΔΙΚΑ ΦΤΕΡΟΥΓΙΣΜΑΤΑ”

Πετώντας στα ωραία, τα ψηλά και τα μεγάλα

Καλοί μου φίλοι, καλό
Σαββατοκύριακο!

Από το με αριθμ. 14 (τεύχος Μαρτίου - Απριλίου 2017) του περιοδικού “Παιδικά Φτερουγίσματα”, που το βρήκα σ’ ένα απ’ τα μοναστήρια του Αγίου Ορους, κατά την επίσκεψή μου τον περασμένο Ιούλιο, το υλικό (κείμενα και εικόνες) του σημερινού Παιδότοπου. “Παιδικά φτερουγίσματα”, λοιπόν, «στα ωραία, τα ψηλά και τα μεγάλα», καθώς «του Θεού είναι όλες οι ομορφιές» και ο «Κύριος δίνει στην ψυχή φτερά», για να χρησιμοποιήσω όλες τις φράσεις απ’ το εξαιρετο εξώφυλλο.

Σας χαιρετώ με αγάπη όλους!
Βαγγέλης Θ. Κακατσάκης,
δάσκαλος

Το αγριογούρουνο και το λάχανο

Μια μέρα που καθόταν στο κελλί του ο Όσιος Ιωάννης ο Σαββαΐτης, εμφανίστηκε μπροστά του ένας θηλυκός αγριόχοιρος κρατώντας στο στόμα του το μικρό του. Τον πλησίασε και το άφησε στα πόδια του Οσίου.

Εκείνος το πήρε στα χέρια του και αφού το κοίταξε καλά, κατάλαβε αμέσως ότι ήταν τυφλό. Τότε έφτυσε κάτω, έφτιαξε πηλό και με τον πηλό αυτό άλειψε τα μάτια του ζώου. Εκείνο έγινε καλά κι άνοιξε αμέσως τα μάτια του.

Τότε η μητέρα του έπεσε ευλαβικά στα πόδια του Οσίου Ιωάννη και άρχισε να τα φυλάει, προσπαθώντας μ’ αυτό τον τρόπο να του δείξει την ευγνωμοσύνη της. Μετά πήρε το μικρό της στο στόμα και έφυγε.

Την άλλη ημέρα η μητέρα αυτή του μικρού αγριόχοιρου, εμφανίστηκε και πάλι έξω από το κελλί του Οσίου Ιωάννη, σέρνοντας με κόπο ένα μεγάλο λάχανο!

Ο Όσιος Ιωάννης χαμογέλασε και

της είπε:

- Πού το βρήκες αυτό; Από κάποιο κήπο βέβαια το έκλεμες. Μάθε, λοιπόν, ότι εγώ δεν τρώω κλεμμένα πράγματα. Γι’ αυτό να το πας πίσω και να το βάλεις εκεί που το βρήκες.

Τότε το ζώο, σαν να ντράπηκε, γι’ αυτό που είχε κάνει, κατέβασε το κεφάλι του, πήρε το λάχανο και το πήγε στον κήπο, απ’ όπου το είχε κλέψει.

Από το “Παλιό Λειμωνάριο”

Η αλεπού με την κομμένη ουρά

Μια αλεπού τριγύριζε μέσα στο δάσος πεινασμένη... Είχε τρεις μέρες να φάει και τα μάτια της γυάλιζαν από την πείνα... Αν πεις για τα σάλια της, δεν μπορούσε να τα κρατήσει μέσα στο στόμα της, καθώς η γλώσσα της κρεμόταν δυο πιθαμές.

Αλλά να ένας λαγός που η φουντωτή ουρά του ξεπρόβαλε μέσα από τους θάμνους! Ορμάει δίκως να σκεφτεί στον αναπάντεχο μεζέ. Μα... χρααα! Μέσα στη χαρά της που θα γλύτωνε από την απελπισμένη πείνα δεν πρόσεξε το δόκανο ενός κυνηγού. Ευτυχώς που πιάστηκε μόνο η φουντωτή ουρά της, λάφυρο για τον άτυχο κυνηγό. Όσο για τον λαγό, έγινε καπνός μόλις άκουσε το βογκητό της αλεπούς.

Τώρα δεν έφτανε που ήταν πεινασμένη, ήτανε και κολοβή, το ρεζίλι δηλαδή των αλεπούδων... Μπροστά της έβλεπε όλες τις φίλες της αλεπούδες να σκάνε στα γέλια με το πάθημά της και να κουνάνε τις ουρές τους περήφανες και καμαρωτές...

- Κορίτσια, κορίτσια, ελάτε, μαζευτείτε κι έχω φοβερά νέα να σας πω! Ελάτε στο ξέφωτο για να δείτε την καινούργια μόδα για τη γούνα μας...

Η αλεπού μας καμώθηκε πως διαφημίζει καινούργια αλεπουδοεμφάνιση πιο άνετη, πιο δροσερή, πιο ανάλαφρη.

- Βλέπετε εμένα; Είμαι ξαλαφρωμένη, τρέχω πιο γρήγορα, δε λαχανιάζω και σίγουρα δε σκέφτομαι πια πως να προφυλάξω την ουρά μου! Τέρμα λοιπόν στις αλεπουδοουρές, μέσα στη μόδα και μεις!

Έγινε ένα σουσουρο και οι αλεπούδες την κοιτούσαν μ’ απορία και προσπαθούσαν να βρουν δίκιο στα λόγια της.

- Μα εσένα σε συμφέρει αυτή η εμφάνιση, για να μη φαίνεσαι πως είσαι κολοβή. Θέλεις και μεις να κόψουμε τις ουρές μας για να μη φανεί το δικό σου κουσούρι. Ακούς εκεί! Πάμε κορίτσια και μην ακούτε τις απίδες που μας λέει. Το συμφέρον της κοιτάει. Είμαστε αλεπούδες κι έχουμε τις ωραιότερες φουντωτές ουρές!

Η αλεπού μας κοκκίνισε, πρασίνισε και δεν είχε και ουρά να βάλει μες στα σκέλια της. Έφυγε ταπεινωμένη και ντροπισμένη, γιατί όλοι κατάλαβαν πως δεν συμβούλευε τους άλλους επειδή πραγματικά ενδιαφερόταν για το καλό τους, αλλά γιατί ήθελε να εξυπηρετήσει το δικό της προσωπικό συμφέρον.

- Πόσο πρέπει να προσέχουμε από κάποιους σαν κι αυτή και τις συμβουλές τους, λέγανε μετά οι αλεπούδες στα παιδάκια τους!

Πραγματικά υπάρχουν πολλοί που τα ελαττώματά τους τα παρουσιάζουν προτερήματα, για να καλύψουν την ασχήμια τους. Και αντί να αισθάνονται ντροπή, προσπαθούν να μας πείσουν να συμπεριφερθούμε και μεις λανθασμένα, για να κρύψουν τη δική τους κακή στάση και συμπεριφορά.

Απόδοση: Δ.Σ. Από το pemptousia.gr

Σπίτι μου σπιτάκι μου, σπιτοκαλυβάκι μου!

Όπως και για τον άνθρωπο έτσι και για τα ζώα, το σπίτι δίνει ασφάλεια από τα φυσικά φαινόμενα, προστασία από τους εχθρούς και στέγη για τη δημιουργία οικογένειας. Τι θα λέγατε να επισκεφθούμε μερικά... μοναδικά κι ανεπανάληπτα σπίτια στη φύση;

Ο κόνδορας των Ανδρεων φτιάχνει τη φωλιά του σε α π ό κ ρ η μ ν α βράχια, σε υψόμετρο από 3.000 μέχρι 5.000 μέτρα.

Οι μέλισσες είναι φημισμένες γαι την κυψέλη τους και για τη θαυμαστή οργάνωση της κοινωνίας τους. Σίγουρα δεν θα υπάρχει γλυκύτερο σπίτι στον κόσμο από το δικό τους...

Ο ασβός σκάβει περίτεχνα λαγούμια σε κουφάλες που βρίσκονται κοντά στις ρίζες των δέντρων.

Το κοάλα τρελαίνεται για... μπαλκόνια στα κλαδιά των ευκαλύπτων, τα φύλλα των οποίων είναι η αποκλειστική τροφή του.

Το καβούρι ερημίτης που δε διαθέτει κέλυφος, βρίσκει... δωρεάν διαμέρισμα μέσα σε άδεια όστρακα, κοντά σε βράχια και συχνά συγκατοικεί με στρείδια και θαλάσσιες ανεμώνες.

Οι τερμίτες φτιάχνουν δαιδαλώδεις κωνικές φωλιές, σωστά κάστρα που μπορεί να φτάσουν και τα 8 μέτρα σε ύψος, ανακατεύοντας χώμα με το σάλιο τους και φτιάχνοντας μικροσκοπικά τουβλάκια, που τα κολλάνε μεταξύ τους.

Πώς οι γύπες αντέχουν το μολυσμένο γεύμα τους;

Όπως είναι γνωστό οι γύπες συνθιζούν να τρώνε σάπιες σάρκες που θα αρρώσταιναν οποιοδήποτε άλλο ζώο. Πώς αντέχουν, λοιπόν, και δεν μολύνονται; Αυτό οφείλεται, σύμφωνα με τους επιστήμονες, στο ασυνήθιστο πεπτικό σύστημα που έχουν και μάλιστα στο ιδιαίτερα όξινο στομάχι τους και τα έντερα τους που φιλοξενούν δύο επικίνδυνες ομάδες βακτηρίων. Αυτά τα προστατεύουν από τους παθογόνους οργανισμούς που κρύβονται στις σάπιες σάρκες.

Διαζί κάποια ζώα πέφτουν σε χειμερία νάρκη;

Η αρκούδα, το κουνάβι, ο σκίουρος, πολλά ερπετά κ.λπ. πέφτουν σε χειμερία νάρκη. Αυτό συμβαίνει για να προστατευτούν από τη μη ύπαρξη τροφής κατά τον χειμώνα, αλλά και από τις καιρικές συνθήκες. Το σώμα τους ναρκώνεται. Η χειμερία νάρκη μοιάζει με ύπνο αλλά συμβαίνουν παράξενα πράγματα. Η πέψη σταματά, η θερμοκρασία του σώματος πέφτει πολύ και η καρδιά του ζώου χτυπά πολύ αργά. Προστατευμένα από το κρύο, ζουν έτσι αρκετούς μήνες χωρίς να τρώνε. Το σώμα τους τρέφεται από τα αποθέματα λίπους που έχει. Την άνοιξη επανέρχονται στην προηγούμενη κατάσταση τους, αν και έχουν αδυνατίσει αρκετά.

Διαζί τα δελφίνια ακολουθούν τα πλοία;

Όταν το πλοίο κινείται, δημιουργεί ένα “ρεύμα” προς τα μπροστά. Μπαίνοντας σε αυτό το “ρεύμα” τα δελφίνια, κινούνται πιο εύκολα προς τα εμπρός!

Διαζί οι κυψέλες των μελισσών είναι φτιαγμένες από εξαγωνικά;

Για να κάνουν οικονομία πρώτης ύλης, δηλαδή κεριού, αλλά και χώρου μέσα στην κυψέλη. Υπόψη ότι απ’ όλα τα γεωμετρικά σχήματα που έχουν ίση περίμετρο, το μικρότερο όγκο κατά σειρά καταλαμβάνει ο κύκλος, ενώ ακολουθούν τα πολύγωνα με το μικρότερο αριθμό πλευρών. Για παράδειγμα, το εξάγωνο καταλαμβάνει μικρότερο όγκο από το επτάγωνο, το επτάγωνο μικρότερο από το οκτάγωνο κ.ο.κ. Αν οι μέλισσες έφτιαχναν μεμονωμένα κελιά, το ιδανικότερο σχήμα θα ήταν ο κύκλος, γιατί με την ίδια ποσότητα κεριού θα εξοικονομούσαν περισσότερο χώρο. Όμως, κάθε κυψέλη αποτελείται από πολυάριθμα κελιά, τα οποία βρίσκονται το ένα δίπλα στο άλλο. Αν τα κελιά ήταν κυκλικά στο σημείο όπου οι κύκλοι δε θα εφάπτονταν, θα έμενε ανεκμετάλλευτος χώρος. Το εξάγωνο είναι η καλύτερη λύση για τις μέλισσες. Απαιτεί ελάχιστο κέρι, αφού οι πλευρές κάθε κελιού είναι κοινές και για το γειτονικό τους.

Επιμέλεια:
ΣΑΚΗΣ ΚΟΥΒΑΤΣΟΣ
info@herb.gr

Βιότοπος - περιγραφή

Λατινική ονομασία του βοτάνου είναι STYRAX officinalis (Στύραξ ο φαρμακευτικός). Ανήκει στην οικογένεια των Στυρακωδών. Το γένος περιέχει περίπου 130 είδη εκ των οποίων τα πλέον γνωστά είναι ο ρενστός Στύραξ (φύεται σε ΗΠΑ και Μεξικό), Στύραξ η βενζόνη (φύεται σε Σιάμ, Ιάβα, Σουμάτρα και είναι η πλέον αρωματική) και Στύραξ ο φαρμακευτικός (φύεται σε Ευρώπη και Μικρά Ασία και η ρητίνη του ονομάζεται και καλαμιτάτη).

Στύραξ ο φαρμακευτικός

Στη χώρα μας το συναντούμε με τις ονομασίες Στύρακας, Στουρέκι, Αστύρακας, Αστέρακας, Αντίρακας, Στουρακιά, Σταυρακιά, Λαγομπλιά, Άγρια κυδωνιά (λόγω της ομοιότητας των φύλλων του).

Είναι δενδρύλιο ή δενδρώδης θάμνος το ύψος του οποίου κυμαίνεται από 2 έως 7 μέτρα ανάλογα με τον τόπο. Φύεται σε Μικρά Ασία, Λίβανο και Ελλάδα.

Φύλλα επαλλάσσοντα, ωσειδή ή προμήκη, ακέραια, στρογγυλεμένα στην άκρη, κνουδωτά στο κάτω μέρος.

Άνθη (ερμαφρόδιτα) σε βότριες, λευκά, εύοσμα σε ποδίσκο 1-2 εκατοστών. Στεφάνη 2 εκατοστών, κωνοειδής που καταλήγει σε 5-7 λοχοειδείς λοβούς. Κάλυκας κυπελλοειδής. Καρπός καλυμμένος με λευκό πύλημα. Του αρέσει το υγρό κώμα αλλά αντέχει την ξηρασία. Από τομές του κορμού του δέντρου εκλύεται ρητίνη Benzoin. Συνήθως κυκλοφορεί η Benzoin του Σιάμ (S. Tonkinensis) ή της Σουμάτρας (S. Benzoin). Η ονομασία Benzoin προέρχεται μάλλον από το αραβικό «ζαβαν». Παλαιότερα ονομαζόταν Γόμα Μπένζαμιν.

Όσον αφορά τις ιστορικές πηγές για την χρήση της ρητίνης υπάρχει μια μικρή αβεβαιότητα. Υπάρχει δηλαδή η πιθανότητα ο στύραξ που χρησιμοποιούσαν οι αρχαίοι Έλληνες και οι ρωμαίοι να είναι το σημερινό Sweetgum που παράγεται στην νοτιοδυτική Τουρκία (Liquidambar orientalis) το οποίο στο εμπόριο ονομάζεται Στόραξ. Είναι μια ρητίνη που μοιάζει με τη ρητίνη του στύρακα. Ο στύραξ όπως φαίνεται εισήχθη στην αρχαία Ελλάδα από Φοίνικες εμπόρους και ο Ηρόδοτος (5ο αιώνα π.Χ.) αναφέρει ότι ένα νέο είδος Στόραξ εμφανίστηκε στο εμπόριο εκείνη την εποχή.

Ιστορικά στοιχεία

Σύμφωνα με τη μυθολογία ο στύρακας κατάγεται από την Κρήτη.

Πρωτοφύτευτηκε στην Ηπειρωτική Ελλάδα στον Αλίαρτο, όταν ο κρητικός ήρωας Ροδάμανθης κατέφυγε εκεί για να αποφύγει τον ζηλόφθονο αδελφό του, βασιλιά Μίνωα. Οι αρχαίοι Έλληνες γνώριζαν την ρητίνη την οποία χρησιμοποιούσαν από τότε για κατασκευή αρωμάτων, ως θυμίαμα και για θεραπευτικούς σκοπούς.

Πλίνιος και τον Διοσκουρίδη αναφέρουν ότι η γόμα προέρχεται από τα δέντρα που φύονται στη Συρία και τις εγγύς περιοχές. Ο Διοσκουρίδης αναφερόμενος στο φυτό γράφει «Στύραξ δάκρυον εστί δένδρου ομοίου κυδωνιά». Το

χρησιμοποιούσε για τον βήχα και το άσθμα. Ο Πλίνιος το πρότεινε κατά των σπηθικών νοσημάτων και για την ευφώνια. Ο Πλίνιος αναφέρει ακόμη πως οι αρχαίοι Έλληνες της Κύπρου χρησιμοποιούσαν τις ναρκωτικές ιδιότητες των σπόρων των καρπών του φυτού για να πιάνουν ευκολότερα τα ψάρια και τα χέλια στα ποτάμια και τα έλη.

Η ονομασία Στύραξ δόθηκε από τον Θεόφραστο γιατί η γόμα του φυτού Styrax officinalis έμοιαζε με τη γόμα του Στόραξ. Ήταν επίσης γνωστό το φυτό και ως «Καλαμιτής» γιατί έφερναν την ρητίνη από την Ιταλία μέσα σε καλάμια.

Λέγεται πως όταν ο Μέγας Αλέξανδρος ήταν παιδί, έβαζε πολύ θυμίαμα να καίει προς τιμή των θεών. Οι ιερείς του ζήτησαν να βάζει λιγότερο και του είπαν πως αν ποτέ κατακτήσει τους τόπους που το παράγουν μπορεί να καίει όσο θέλει. Έτσι ο Μέγας Αλέξανδρος όταν κατέκτησε τη Ινδία απέστειλε στη Μακεδονία φορτίο μεγάλο με το θυμίαμα λέγοντας στους ιερείς πως τώρα μπορούν να καίνε όσο θέλουν γιατί οι τόποι αυτοί κατακτήθηκαν.

Από τον Μεσαίωνα ο Ασιατικός στύραξ εμπορευόταν σε υψηλούς ρυθμούς όπως και ο στόραξ της Μικράς Ασίας. Οι Άραβες από τότε το εμπορευόντουσαν στην Ευρώπη. Η συλλογή του βάλσαμου γινόταν στη Συρία και το έστειλαν για εμπόριο στη Σμύρνη, τη Σύρο, την Κωνσταντινούπολη και την Αίγυπτο μέσα σε βαρέλια ή κασιόκια τουλούμια. Στη συνέχεια το εμπόριο επεκτάθηκε σε Τεργέστη, Μασσαλία, Ινδίες και Κίνα.

Σήμερα το εμπόριο αυτό έχει μειωθεί σημαντικά λόγω της μείωσης του αριθμού των δέντρων. Παρά το γεγονός ότι οι Άραβες το χρησιμοποιούσαν για θεραπευτικούς σκοπούς και για να απομακρύνουν τα φίδια από τα σπία τους, αποφεύγαν να ξαπλώνουν κάτω από αυτό το δέντρο γιατί όπως λέγανε «οι δαίμονες ξαπλώνουν κάτω από αυτό».

Ήταν σημαντικό φάρμακο στην ισλαμική λαϊκή ιατρική.

Ο Αβικέννα περιγράφει το styrax officinalis. Αναφέρει ότι η ρητίνη αναμειγνύομενη με άλλες αντιβιοτικές ουσίες σκληρυνόμενη δίνει ένα καλό υλικό για οδοντικές επανορθώσεις.

Η γόμα του φυτού χρησιμοποιήθηκε στη Μέση Ανατολή και σε παρακείμενες περιοχές ως αναψυκτικό.

Η χρήση της ρητίνης ως θυμίαμα τα ιδιαίτερα τοξικά βενζόλια και φορμαλδεύδη (όπως συμβαίνει με όλες τις οργανικές ουσίες). Όμως αυτά που παράγονται όταν καίμε ένα τέτοιο λιβάνι είναι λιγότερα από αυτά που παράγονται από πολλά σύγχρονα συνθετικά αναψυκτικά.

Στη λαϊκή ιατρική στην Ευρώπη χρησιμοποιούσαν την ρητίνη κατά των σπηθικών νοσημάτων και το βάμμα εξωτερικώς κατά των ανώδυνων πρηξιμάτων και κατά των βλεννορραγιών.

Η Benzoin ήταν ένα από τα συστατικά Βενετσιάνικης συνταγής του 1686 που ονόμαζαν

Theriacaca Andromachi senioris.

Το βάμμα benzoin είναι ρητίνη που έχει διαλυθεί σε οινόπνευμα και χρησιμοποιήθηκε έντονα κατά τον 19ο αιώνα στην κατασκευή καλλυντικών και για οικιακές χρήσεις λόγω των αντιβακτηριακών ιδιοτήτων του.

Το θυμίαμα του Στύρακα χρησιμοποιεί ακόμη και σήμερα η Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία.

Στην Κρήτη ονομάζουν το φυτό Αστύρακα ή Αστέρακα. Την ρητίνη που έσταζε από τα κλαδιά του την ονόμαζαν «το δάκρυο του αστέρακα» το οποίο οι Τούρκοι έλεγαν μπουκούρι (είδος λιβανιού) και θυμίαζαν στα τζαμιά τους. Οι Χριστιανοί της Κρήτης δεν το χρησιμοποιούσαν ως θυμίαμα «γιατί αυτό είναι λιβάνι του σατανά και δεν το φοβάται» - έλεγαν. Τη ρητίνη του φυτού στο νησί την αποκαλούμε όπως τα παλιά χρόνια αστερακόπισσα ή βρωμομελτζουβί. Με αυτό οι Κρητικοί έκαναν αλοιφή για τα κρυολογήματα και τους ρευματισμούς. Επίσης ανακατεμένο με ασκελετούρα, ρίζα μολόχας, ρακί και αλάδανο έφτιαχναν μείγμα για επαλείψεις κατά της χρόνιας βρογχίτιδας. Με τα αστεροκοσίκουδα (καρπού) τα παιδιά έφτιαχναν τις κολαίνες (περιδέριαι) και οι καλόγεροι κομπολόγια. Οι βοσκοί με τα κλαδιά έκαναν τουπιά (τύπους) για το τυρί, επειδή οι κλάδοι είναι ευλύγιστοι και άθραυστοι. Επίσης έκαναν και κύρτους.

Συστατικά - χαρακτήρας

Η χημική ουσία benzoin παρά τη συνωνυμία δεν περιλαμβάνεται στις ουσίες της ρητίνης. Περιέχει στυρένιο (υδρογονάνθρακας) που χρησιμοποιείται στην κατασκευή πλαστικών.

Η ρητίνη είναι ύλη φουραματώδης, ημίρυστη, πολύ ιξώδης και κολλώδης, εσωτερικώς φαιά και εξωτερικώς πολύ σκούρα. Έχει οσμή ισχυρή και βαλσαμική, πολύ ευχάριστη όταν είναι λίγο παλιά. Έχει γεύση αρωματική και λίγο δριμεία. Περιέχει 17-25% νερό. Είναι τέλεια διαλυτή σε αιθέρα και οινόπνευμα ιδίως στο θερμό με το οποίο μάλιστα την καθαρίζουν για να την απαλλάξουν από ξένα σώματα, όπως ξύλα, φλοιούς άμμο κ.λ.π. Αν θερμανθεί στη φωτιά και κρυώσει αφήνει λεπτά κρύσταλλα στυρακίνης και μεγάλα πρισματικά τεμάχια κινναμωμικού οξέως. Το στερεό μέρος της ρητίνης αποτελείται από μία ρητίνη (36% του συνολικού βάρους) που

συνίσταται από ένα ρητινέ-λαιο (στορεζινόλη), λίγη βανιλίνη, αιθέριο έλαιο (στυρόλη) που είναι στυρολίνη, κινναμίνη, φαινολαιθυλίνη με διάφορους κινναμικούς αιθέρες.

Ο καθαρός Στύραξ περιέχει περίπου 47% κινναμικό οξύ.

Άνθιση - χρησιμοποιούμενα μέρη - συλλογή

Το φυτό ανθίζει από Μάρτιο μέχρι Ιούνιο. Οι σπόροι του ωριμάζουν τον Οκτώβριο. Για θεραπευτικούς σκοπούς συλλέγεται η ρητίνη του φυτού με εντομές που γίνονται στον φλοιό των κλάδων.

Θεραπευτικές ιδιότητες και ενδείξεις

Έχουν γίνει λίγες έρευνες σχετικά με τις θεραπευτικές ιδιότητες του φυτού. Όμως έχει χρησιμοποιηθεί ως θεραπευτικό μέσο για εκατομμύρια και προφανώς με θετικά αποτελέσματα.

Είναι αντισηπτικό και έχει επούλωτικές και παραιοκτόνες ιδιότητες.

Χρησιμοποιείται εξωτερικώς κατά των ατόνων ελκών, κατά της ψώρας, εξολοθρεύοντας το ακάρι και ιδίως κατά της φθειριάσεως του ερπηταίου, την αμννόρροια, του υγρού άσθματος και τη φυματίωση.

Το βάμμα του χρησιμοποιείται σε διαλύματα για στοματικές πλύσεις και την αρωματοποίηση σαν έκδοχο και συντηρητικό ορισμένων αρωμάτων.

Σήμερα το βάμμα benzoin χρησιμοποιείται συχνότερα στις πρώτες βοήθειες για μικρούς τραυματισμούς. Λειτουργώντας ως απολυμαντικό, επούλωτικό και τοπικό αναισθητικό.

Μπορεί να προστεθεί σε νερό που βράζει. Οι εισπνοές των ατμών έχουν κατευναστική επίδραση σε πνεύμονες και βρόγχους, βοηθούν στην αποκατάσταση από κρυολογήματα, βρογχίτιδα και άσθμα. Η ρητίνη benzoin και τα παράγωγά της χρησιμοποιούνται επίσης ως πρόσθετες ουσίες στα τσιγάρα λόγω της κατευναστικής επίδρασης που έχει.

Οι αντιβιοτικές ιδιότητες που έχει οφείλονται στο άφθονο βενζοϊκό οξύ και τους εστέρες βενζοϊκού οξέως που περιέχει.

Παρασκευή και δοσολογία:

Για εξωτερική χρήση αναμειγνύουμε τη σκόνη της ρητίνης με λάδι.

Εσωτερικώς το λαμβάνουμε σε χαπάκια και σε δόση 32-64 κόκκους την ημέρα.

Προφυλάξεις:

Δεν ξεπερνούμε κατά την εσωτερική λήψη την προτεινόμενη δοσολογία.

ΕΛΕΝΗ
ΦΟΥΝΤΟΥΛΑΚΗ

Ξεκίνησε ως στοιχειοθέτης-τυπογράφος και κατέληξε στη Σχολή Καλών Τεχνών της Αθήνας. Έτσι η πολυσύνθετη πορεία του Γιάννη Στεφανάκι στη ζωή, τον οδήγησε στη ζωγραφική και τη χαρακτική, στις εικαστικές εκδόσεις αλλά και στη διοργάνωση του πρώτου φεστιβάλ κόμικς στη χώρα μας. Πόψε στις 20.30 το βράδυ ο γνωστός ζωγράφος και χαράκτης, θα μιλήσει στη Δημοτική Πινακοθήκη Χανίων για την Ιστορία και την Τέχνη της Χαρακτικής ενώ αύριο Κυριακή στις 11.30 π.μ. θα βρίσκεται στο Μουσείο Τυπογραφίας για την προβολή της ταινίας του «Το Αγλαόν - η κλασική Τυπογραφία» και εργαστήρι χαρακτικής σε ξύλο και λινόλεουμ.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ:

«Το έντυπο βιβλίο θα ζει στους αιώνες»

Οι δράσεις αυτές αποτέλεσαν μια εξαιρετική ευκαιρία να μιλήσουμε με τον Κρητικής καταγωγής πρωτοπόρο καλλιτέχνη, για το ταξίδι του στον χώρο των Καλών Τεχνών που τον έφερε από την Ληγειά Ηρακλείου σε σημαντικές αίθουσες Τέχνης της Ελλάδας και του κόσμου...

Πώς ξεκίνησε η σχέση σας με την Τέχνη; Διάβασα ότι ξεκινήσατε σαν στοιχειοθέτης - τυπογράφος, παιδί ακόμα, ενώ αργότερα ανοίξατε δικό σας τυπογραφείο μαζί με τα αδέρφια σας. Θυμάστε αυτά τα χρόνια;

Ναι, μικρός θυμάμαι σε ένα τυπογραφείο στο κέντρο της Αθήνας, να μαθαίνω την κάσα ανεβασμένος πάνω σε ένα σκαμνάκι, τα μεσημέρια που οι άλλοι εργαζόμενοι ξεκουράζονταν. Η συγκίνηση ήταν μεγάλη όταν μπόρεσα σε χειροκίνητο πιεστήριο να εκτυπώσω κάποιους δικούς μου στίχους. Ήταν δύσκολα αλλά όμορφα χρόνια. Όλη τη μέρα δουλειά, το βράδυ νυχτερινό γυμνάσιο. Η αγωνία να μάθω, να πάρω τη ζωή στα χέρια τη ζωή μου. Μετά, δικό μας τυπογραφείο με τα αδέρφια μου που ήταν μικρότερα.

Έχετε κάνει και μια ταινία για την τυπογραφία «Το αγλαόν - η κλασική τυπογραφία» την οποία θα έχουμε την ευκαιρία να δούμε στο Μουσείο Τυπογραφίας την Κυριακή. Μπορούμε να πούμε ότι ήταν η Τυπογραφία που σας έστρεψε προς την Τέχνη;

Η αγάπη μου για την τυπογραφία με οδήγησε να κάνω αυτή την ταινία, η οποία προβλήθηκε για πρώτη φορά στο 2ο συνέδριο τυπογραφίας κι οπτικής επικοινωνίας στο πανεπιστήμιο Μακεδονίας. Η τυπογραφία ήταν όντως η τέχνη που με έστρεψε στις άλλες τέχνες με την έννοια ότι με οδήγησε αρχικά στο τμήμα της Τυπογραφίας και Τέχνης του Βιβλίου στην Ανώτατη Σχολή καλών τεχνών για να ακολουθήσουν τα εργαστήρια της ζωγραφικής και της χαρακτικής. Εξ αιτίας της τυπογραφίας γνώρισα τον ποιητή Μιχάλη Κατσαρό το 1978 κι έτσι προέκυψε το περιοδικό Νέο Επίπεδο, το οποίο εξακολουθεί να κυκλοφορεί μέχρι σήμερα.

Ασχοληθήκατε με τις εικαστικές εκδόσεις συνδυάζοντας την παλαιά τέχνη του τυπογράφου με την σύγχρονη ματιά του καλλιτέχνη και εκδώσατε εφημερίδα ποίησης, εικαστικά περιοδικά, βιβλία ποίησης κ.α Το χαρτί θα αντέξει στην ψηφιακή εποχή;

Όπως προανέφερα πέρα από το περιοδικό ασχολήθηκα και με συλλεκτικές εκδόσεις, οι οποίες ξεκίνησαν το 1994 πάνω σε ποίηση Ελλήνων ποιητών, δικές μου ξυλογραφίες και φυσικά με τη συνδρομή της κλασικής τυπογραφίας. Έχω την εντύπωση ότι το βιβλίο στην έντυπη του μορφή δύσκολα θα πεθάνει. Απλώς θα συνυπάρχει με το ψηφιακό βιβλίο, το οποίο έχει μπει για καλά στη συνείδηση των νέων ανθρώπων. Όπως και να το κάνουμε σ' ένα κινητό υπάρχει μια ολόκληρη βιβλιοθήκη. Αν πάμε πίσω στο χρόνο, θα δούμε τους αντιγραφείς βιβλίων να είναι σε αντιπαράθεση αν όχι σε πόλεμο με το έντυπο βιβλίο, που έδωσε όμως τη δυνατότητα σε απίστευτα μεγαλύτερο κοινό να αποκτήσει βιβλία. Το ίδιο έγινε όταν η φωτοσύνθεση ήρθε να αντικαταστήσει την κλασική τυπογραφία. Βεβαίως στο ηλεκτρονικό βιβλίο δεν έχεις τη δυνατότητα να χαϊδέψεις τις σελίδες του να τις μυρίσεις, να υπογραμμώσεις, να σημειώσεις στα κενά του και ασφαλώς έχεις πάντα το φόβο να μείνεις από μπαταρία. Όχι, το έντυπο βιβλίο θα ζει στους αιώνες.

Αν σας ζητούσα να επιλέξετε μεταξύ Ζωγραφικής και Χαρακτικής, τι θα επιλέγατε ;

Δύσκολη η επιλογή. Κάνω ζωγραφική και χαρακτική με την ίδια πάντοτε αγάπη, αφού και οι δύο τέχνες πάνω στο ίδιο θέμα μπορούν να μου δώσουν διαφορετικές λύσεις. Εξ άλλου δεν νομίζω ότι υπάρχει ουσιαστική διαφορά μεταξύ ζωγραφικής και χαρακτικής. Η διαφορά είναι ότι η χαρακτική έχει περισσότερη «κουζίνα» αλλά και τη μαγεία του απρόσμενου πολλές φορές αποτελέσματος, ενώ η ζωγραφική σου δίνει τη δυνατότητα της άμεσης επέμβασης και διόρθωσης κάποιου λάθους. Η πρόκληση είναι μεγάλη και στις δύο περιπτώσεις.

© Kostas Karakalas

«Όπου και να πάω στον γενέθλιο τόπο θέλω να επιστρέψω. Είναι οι μνήμες, οι μυρωδιές, τα ξέγνοιαστα χρόνια της αθωότητας που για πάντα έφυγαν. Με τα χρόνια αυτές οι μνήμες έγιναν χρώμα, έγιναν λόγος και χάραξη σε πλάγιο και όρθιο ξύλο»

Ο γενέθλιος τόπος, η Γρηγοριά Ηρακλείου, η κρητική φύση επηρέασε την πορεία σας;

Ναι, όπου και να πάω στον γενέθλιο τόπο θέλω να επιστρέψω. Έστω για λίγο. Είναι οι μνήμες, οι μυρωδιές, τα ξέγνοιαστα χρόνια της αθωότητας που για πάντα έφυγαν. Είναι τα χρόνια που με έχουν σημαδέψει και παρ' όλες τις δυσκολίες που είχαν, ζωντανά παραμένουν στη μνήμη. Με τα χρόνια αυτές οι μνήμες έγιναν χρώμα, έγιναν λόγος και χάραξη σε πλάγιο και όρθιο ξύλο.

Πώς βλέπετε τον χώρο της σύγχρονης Τέχνης σήμερα στην Ελλάδα;

Είναι ένα θέμα περίπλοκο. Στο χώρο των εικαστικών τεχνών πολλές είναι τάσεις και οι αναζητήσεις ανάμεσα στην παραστατική ζωγραφική και τη λεγόμενη εννοιολογική τέχνη. Συχνά έχουμε εύστοχα αποτελέσματα, άλλοτε όμως διακρίνεις μια στασιμότητα και μια αμηχανία. Μια επανάληψη που δεδομένης της οικονομικής κρίσης την κάνει ακόμα εντονότερη. Αν και είμαστε ο φτωχός συγγενής της Ευρώπης οι νέοι σήμερα έχουν τη δυνατότητα να ταξιδεύουν στο εξωτερικό και να ενημερώνονται μέσα από το διαδίκτυο. Αυτό έρχεται να καλύψει κάπως την έλλειψη μουσείων, πέραν της ιδιωτικής πρωτοβουλίας του Ελλαδικού χώρου.

Διήμερο αφιέρωμα στην τέχνη της χαρακτικής, θα πραγματοποιηθεί στο πλαίσιο των παράλληλων δράσεων της έκθεσης - αφιέρωμα στον εκδότη Τερίαντ, που φιλοξενείται στη Δημοτική Πινακοθήκη Χανίων. Η σημερινή εκδήλωση περιλαμβάνει διάλεξη από τον Γιάννη Στεφανάκι με θέμα: «Εισαγωγή στην Ιστορία και την Τέχνη της Χαρακτικής», στις 8.30 π.μ. στην Δημοτική Πινακοθήκη. Αύριο, Κυριακή, στις 11.30 π.μ. η χαρακτική συναντά την τυπογραφία

«Οι καθηγητές σου λένε πάντα την άποψη τους αλλά όταν τελειώνεις την σχολή πρέπει να παλέψεις για να βρεις τον δρόμο σου» είχατε πει σε μια άλλη συνέντευξη σας. Είναι αυτό που θα λέγατε σήμερα σε ένα νέο ο οποίος ήθελε να ακολουθήσει τον δρόμο των Καλών Τεχνών.

Θα του έλεγα ότι αν θέλει μια ήσυχη ζωή χωρίς προβλήματα, πρέπει να μείνει μακριά από το χώρο της τέχνης. Αν όμως επιμένει, τότε δεν έχει άλλη επιλογή από το να δουλεύει σκληρά και να μην κυνηγάει από τα πρώτα βήματα εφήμερες δημοσιότητες, οι οποίες θα τον απομακρύνουν από τον αρχικό του στόχο, που είναι να μάθει καλά το αντικείμενό του. Να σκάψει βαθιά μέσα του για να ανακαλύψει τα μέρη εκείνα που δεν έχουν αλωθεί. Ο Ποιητής και ζωγράφος Μαξ Ζακόφ συμβούλευε τους νέους ποιητές να κάνουν γαργάρα με τις λέξεις.

Αυτόν τον καιρό πάνω σε τι δουλεύετε ζωγραφική ή χαρακτική; Σχέδια για το μέλλον κάνετε;

Έχω να κάνω ατομική έκθεση από το 2010. Έτσι τον επόμενο χρόνο σκοπεύω να εκτεθώ με μια διπλή έκθεση ζωγραφικής, χαρακτικής, κατασκευών, σχεδίων και video-animation.

στο Μουσείο Τυπογραφίας στο ΒΙΟΠΑ Χανίων, Σούδα, σε μία εκδήλωση που περιλαμβάνει ξενάγηση στους χώρους του μουσείου, προβολή της ταινίας «Το Αγλαόν - Η κλασική Τυπογραφία» του Γιάννη Στεφανάκι και εργαστήρι χαρακτικής σε ξύλο και λινόλεουμ από τον διακεκριμένο Έλληνα χαράκτη. Η είσοδος στις εκδηλώσεις είναι ελεύθερη για το κοινό. Για το εργαστήρι χαρακτικής είναι απαραίτητη η δήλωση συμμετοχής στο τηλ. 6974020861.

ΣΤΗΝ ΑΣΗ ΓΩΝΙΑ

Προβολή ιστορικού ντοκιμαντέρ

Ο Πολιτιστικός Σύλλογος Αση Γωνιάς, ο Τίμιος Σταυρός διοργανώνει προβολή Ιστορικού Ντοκιμαντέρ με τίτλο: "Η πυρπόληση των γυναικών στην Καλή Συκιά - Ολοκαύτωμα από Γερμανούς ναζί κατά τη διάρκεια της κατοχής" σήμερα Σάββατο

7 Οκτωβρίου στις 8 μ.μ. στην κεντρική πλατεία της Αση Γωνιάς. Ιστορική παραγωγή των δημοσιογράφων ερευνητών Γιάννη Κανελλάκη και Μανόλη Παντινάκη σε σκηνοθεσία του Τάσου Μπυρσίμ. Την προβολή θα προλογίσουν οι δημοσιογράφοι ερευνητές της ιστορικής παραγωγής.

"Πρόκειται για ένα ιστορικό ντοκιμαντέρ σχετικά με τις θηριωδίες και βαρβαρότητες των Γερμανών ναζί σε βάρος κατοίκων σε χωριά στο Ρέθυμνο στη νότια Κρήτη στη διάρκεια της κατο-

χής. Οι θηριωδίες και η πυρπόληση των γυναικών έγινε στο χωριό Καλή Συκιά, όπου Γερμανοί ναζί συγκέντρωσαν τις γυναίκες και εκεί επέμεναν να τους μαρτυρήσουν τα κρησφύγετα των ανδρών τους.

Στο ντοκιμαντέρ περιλαμβάνονται επίσης πλάνα από τα κείμενα σπίτια αλλά και άλλα τοπία που διαδραματίστηκαν τα τραγικά γεγονότα από Γερμανούς ναζί σε βάρος των κατοίκων..."

Διάρκεια: 30'. Είσοδος ελεύθερη

ΣΤΟ ΒΕΝΙΖΕΛΕΙΟ ΩΔΕΙΟ

Θεατρική παράσταση

Θεατρική παράσταση του έργου των Ντάνκαν Μακμίλαν και Τζόνν Ντόναχο: «Όλα αυτά τα υπέροχα πράγματα», θα δοθεί σήμερα Σάββατο 7 και αύριο Κυριακή 8 Οκτωβρίου στο Βενιζέλειο Ωδείο Χανίων σε σκηνοθεσία της Ιόλης Ανδρεάδη και ερμηνεία της Μελίνας Θεοχαρίδου.

Όπως αναφέρεται σε σχετική ανακοίνωση, είναι ένα βραβευμένο έργο για την κατάθλιψη ή για το τι είμαστε διατεθειμένοι να κάνουμε γι' αυτούς που αγαπάμε, σε μετάφραση Αντώνη Γαλέου και ελεύθερη προσαρμογή από την Ιόλη Ανδρεάδη και τον Άρη Ασπρούλη.

Το Every Brilliant Thing ανέβηκε για πρώτη φορά το 2013 στην Αγγλία και έκτοτε ταξιδεύει ασταμάτητα σε όλο τον κόσμο.

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ

Μετάφραση: Αντώνης Γαλέος
Προσαρμογή κειμένου: Ιόλη Ανδρεάδη & Άρης Ασπρούλης
Σκηνοθεσία - Κίνηση: Ιόλη Ανδρεάδη
Σκηνικός χώρος - Κοστούμι: Δήμητρα Λιάκουρα
Φωτισμός: Χριστίνα Θανάσουλα
Φωτογραφίες: Πάνος Μιχαήλ
Ερμηνεύει η Μελίνα Θεοχαρίδου
Μια παραγωγή της ΟλίβιοςΚ ΠαραγωγέςΤΜ
Τιμές Εισιτηρίων: 12 ευρώ, μειωμένο: 10 ευρώ.

ΓΙΑ ΤΟ 1922 ΚΑΙ ΤΟΝ ΞΕΡΙΖΩΜΟ

Θεατρικό δρώμενο

Θεατρικό δρώμενο με τίτλο: "1922 έξοδος" θα πραγματοποιηθεί την Τετάρτη 11 Οκτωβρίου στις 8.30 μ.μ. στο Βενιζέλειο Ωδείο με ελεύθερη είσοδο. Το δρώμενο διοργανώνεται από την Αδελφότητα Μικρασιατών Ν. Χανίων και αφορά «τον ξεριζωμό και την προσφυγιά, τη μητρότητα, τη Σμύρνη, τις αλψμόντες πατρίδες...». Συνδιοργανωτές είναι η Περιφέρεια Κρήτης - Περιφερειακή Ενότητα Χανίων, ο Δήμος Χανίων και το Πνευματικό Κέντρο.

ΣΤΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

“Ποιος σκότωσε τον Ουίλιαμ”

Η κωμωδία “Ποιος σκότωσε τον Ουίλιαμ” της Λίλιαν Δημητρακοπούλου σε σκηνοθεσία Μάνου Μανιά από τη θεατρική Σκηνή Ηρακλείου (ΘΕΑΣΗ) θα παρουσιαστεί την Κυριακή 8 Οκτωβρίου στις 8 μ.μ. στο Πνευματικό Κέντρο Χανίων και η είσοδος είναι ελεύθερη για το κοινό.

Την παράσταση διοργανώνουν: Περιφέρεια Κρήτης, ΤΕΒΑ - Γενική Γραμματεία Πρόνοιας, Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας και Ανθρώπινου Δυναμικού σε συνεργασία με το Δήμο Χανίων στο πλαίσιο του κοινωνικού προγράμματος ΤΕΒΑ με την ευγενική υποστήριξη της Περιφερειακής Ενότητας Χανίων.

Η παράσταση είναι βασισμένη στο πασίγνωστο έργο “Ρωμαιοί και Ιουλιέτα” του Ουίλιαμ Σαίξπηρ.

ΣΤΙΣ 11 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

Συναυλία με τους Daulute

Συναυλία με το συγκρότημα: “Daulute” θα πραγματοποιηθεί στο στούντιο “Όξω Νού” την Τετάρτη 11 Οκτωβρίου στις 9.30 μ.μ. Παίζουν οι: Γιώργος Ζαχαριουδάκης, Δημήτρης Σιδεράς, Γιάννης Παπατζανής. Είσοδος 7 ευρώ

ΣΤΟ Κ.Α.Μ.

Φεστιβάλ ιταλικών ταινιών μικρού μήκους

Για πρώτη φορά στα Χανιά ο Σύλλογος φίλων της Ιταλίας σε συνεργασία με το Ιταλικό Μορφωτικό Ινστιτούτο Αθηνών, το Δήμο Χανίων και το ΚΑΜ παρουσιάζει το δεύτερο φεστιβάλ ιταλικών ταινιών μικρού μήκους που θα ταξιδέψει και φέτος στο κόσμο.

Στην Ελλάδα θα παρουσιαστεί σε επτά χώρους. Ένας από αυτούς είναι και το ΚΑΜ Χανίων όπου οι ταινίες (διάρκειας 90' περίπου) θα προβληθούν 9 και 10 Οκτωβρίου στις 7 μ.μ.

Οι ταινίες είναι σε ιταλική γλώσσα με αγγλικούς υπότιτλους, και η είσοδος είναι ελεύθερη.

ΣΤΟΥΣ ΚΑΜΠΟΥΣ ΚΕΡΑΜΕΙΩΝ

Εκθεση ζωγραφικής

Εκθεση ζωγραφικής με έργα του Χανιώτη ζωγράφου Μάνθου Ιγγλεζάκη θα πραγματοποιηθεί στο Lithari Villa στους Κάμπους Κεραμειών την Κυριακή 8 Οκτωβρίου από τις 12 το μεσημέρι έως τις 8 το βράδυ.

ΑΥΡΙΟ ΣΤΟ ΗΡΩΔΕΙΟ

“ΔΑΓΙΠΟΛΗ” με Κώστα Λειβαδά και άρωμα Κρήτης

Η ομάδα σύγχρονου χορού “ΔΑΓΙΠΟΛΗ” εμφανίζεται αύριο Κυριακή 8 Οκτωβρίου στο Ωδείο Ηρώδου Αττικού σε μουσική του κωνιάτικης καταγωγής συνθέτη Κώστα Λειβαδά για πιάνο και λύρα. Μαζί τους θα είναι η Ανδριανά Μπάμπαλη, η Ελένη Τσαλιγοπούλου και η Μελίνα Ασλανίδου. Στην “Δαγίπολη” συμμετέχει και η Χανιώτισσα Ειρήνη Μαυροματάκη.

Η παράσταση θα δοθεί με αφορμή τα 15 χρόνια της “Δαγίπολης”, της ομάδας που δημιούργησε ο Γιώργος Χρηστάκης και έχει στον πυρήνα της άτομα με κινητική αναπηρία αλλά και χορευτές - performers χωρίς αναπηρία.

Η ομάδα Dagipoli θα ταξιδέψει από τη Μεσόγειο στο Αιγαίο και από την Ακρόπολη στην καρδιά της Κρήτης, με άξονες τρεις σημαντικές πόλεις που έχουν σημαδέψει την πορεία της ομάδας: Μιλάνο, Αθήνα, Χανιά.

«Η μουσική μου για πιάνο και λύρα θα είναι ενοποιημένη σε ένα έργο με έξι υπέροχους σολίστες υπό τη διεύθυνση του Γιώργου Ζαχαριού», αναφέρει ο Κώστας Λειβαδάς.

Σύλληψη - χορογραφία: Γιώργος Χρηστάκης, αφήγηση: Αντώνης Καφετζόπουλος - Κώστας Γραμματικάκης, μουσική: Κώστας Λειβαδάς, καλλιτεχνική δ/ση: Susanna Beltrami -

Renato Zanella, διεύθυνση ορχήστρας: Γιώργος Ζαχαριού. Κείμενα: «Ταξιδεύοντας» του Νίκου Καζαντζάκη, της Άνας Ζουμάνη και του Κώστα Γραμματικάκη
Χορευτές: Ειρήνη Μαυροματάκη, Χρήστος Ταμπαξής, Δάφνη Αντωνιάδου, Αριστέα Ιατρίδου, Άννα Βάλαρη, Μαρία Κακολύρη, Ηλέκτρα Φραγκιαδάκη, Ξένια Κοντομανώλη, Μαρία Βούρου, Ελευθερία Ηλιοπούλου, Έλενα Μπότη, Γιώργος Βασιλόπουλος, Γιώργος Χρηστάκης, Αντωνία Λειβαρτζηνού, Άδρια Βαφία, Βασιλική Γουρνά, ο Λαογραφικός χορευτικός όμιλος, «Κρήτες» Τραγουδούν (με αλφαβητική σειρά): Κώστας Λειβαδάς, Ανδριανά Μπάμπαλη, Ελένη Τσαλιγοπούλου.

Οι ιατρικές πρακτικές συνοδεύουν τον άνθρωπο από τη στιγμή που έκανε τα πρώτα του βήματα στη γη. Ο δρόμος που ακολούθησε η ιατρική στο πέρασμα του χρόνου, είναι γεμάτος από εκπληκτικές ιστορίες αυτοσχεδιασμού, άγνοιας, απάτης, πάθους ή και λάθους.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΤΕΦΑΝΟΓΙΑΝΝΗΣ
M.Sc.

Ιστορία της Ιατρικής: Ένα απίθανο ταξίδι στον χρόνο

μέρος 47ο

«Δεν έχει πλάκα να ζεις με μια σύζυγο που έχει νεύρα» - «Αντιμετωπίζει κάθε νευρογενή νόσο, όπως πονοκέφαλο, δυσπεψία, αϋπνία, ξόρκια κ.ά.». Δεν είναι άλλο από το σκεύασμα NERVINE του Δρ. Μάιλς, που διατείνονταν στις αρχές του 20ου αιώνα ότι αντιμετώπιζε κάθε γνωστό νευρολογικό πρόβλημα.

Men-

It's No Fun To Live With a Wife With "NERVES"

Over-wrought nerves make all of us irritable, impatient, "hard to get along with."

Anyone who is subject to nervous headaches, nervous irritable spells, nervous indigestion, sleeplessness due to nervousness, and similar nervous troubles, deserves help—not criticism.

When you find yourself worrying over trifles, starting at sudden noises, irritable, wakeful, "keyed-up"—the first place to look for the cause is in your nerves—and it's best not to neglect them. Nervous troubles seldom correct themselves.

DR. MILES' Effervescent NERVEINE Tablets are the pleasant modern corrective for tense nerves. Just one in a glass of water makes a pleasant sparkling drink—delightfully quieting and soothing to your nervous system.

Besides ingredients of marked benefit for nervous troubles, Dr. Miles' Effervescent Nerveine Tablets contain Citric Acid and Bicarbonate of Soda.

If you are nervous because of an over acid condition commonly called Acidosis—these tablets tend to correct that condition. In such cases they not only relieve the symptoms, but tend to correct the cause.

15c Trial Package For You The coupon on the inside back cover of this Almanac will bring you a TRIAL SIZE package of Effervescent NERVEINE Tablets. Mail this coupon today and try them the next time your "NERVES" trouble you.

DR. MILES' NERVEINE TABLETS

Το 1931 ο Dr. Kellogg πραγματοποίησε ένα πείραμα, μεγαλώνοντας ταυτόχρονα με το νεογέννητο γιο του ένα χιμαπατζή, με τον ίδιο ακριβώς τρόπο, με σκοπό να αποδείξει τη δυνατότητα εκπαίδευσης του ζώου. Μετά από 9 μήνες εγκατέλειψε την προσπάθεια, διότι τα πράγματα πήραν λάθος δρόμο: ο γιος του ανέγραφε τις συνήθειες και τις κινήσεις του χιμαπατζή και όχι το αντίστροφο όπως υπέθετε ότι θα συμβεί...

Η "Serpentina" (serpent=μεγάλο φίδι), το κορίτσι-φίδι, γεννήθηκε στο 1908 στο Οντάριο του Καναδά και έδινε παραστάσεις ως "το κορίτσι χωρίς οστά στο σώμα του", αφού μόνο το κρανίο και τα χέρια της αποτελούνταν από σχηματισμένα οστά. Διαφημιζόταν ακόμη ως "Το ζωντανό αίτιγμα της φύσης" και "Το παράξενο παζλ της επιστήμης"...

SERPENTINA
THE SERPENT LADY

Of all the many great curiosities of nature that have been presented to the public from time to time, positively not one of them can equal in anatomical and physical peculiarities the subject of the present sketch.

The Eighth Wonder of the World, the Despair of Doctors, the Puzzle of Scientists are only a few of the many appellations that have been bestowed upon this interesting lady.

FIG. 1—SERPENTINA'S ORDINARY POSITION

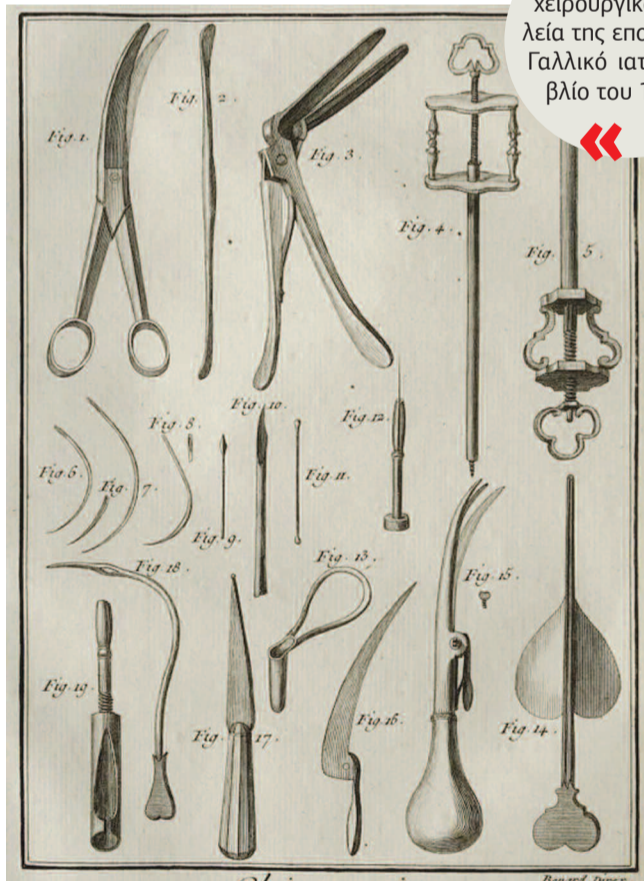
In her we are confronted with the unusual sight of a prepossessing young lady, 37 years of age. She was born in Douglas, Ontario, Canada, and is one of a family of children, but the father, the mother, the brother and the sisters are ordinary.

Ο Dr James Barry (1790-1865), πήρε το πτυχίο της ιατρικής στο Εδιμβούργο και εργάστηκε ως στρατιωτικός χειρουργός σε πολλές περιοχές της Βρετανικής αυτοκρατορίας. Πριν συνταξιοδοτηθεί πήρε το 2ο μεγαλύτερο βαθμό (Στρατιωτικός Επιθεωρητής) του στρατού, ενώ ήταν πρωτοπόρος στις λοιμώξεις και τις καισαρικές τομές. Ο Dr Barry στην πραγματικότητα γεννήθηκε γυναίκα (Margaret Ann Bulkley) και έζησε την παιδική του ηλικία ως κορίτσι. Εμφανιζόταν επί δεκαετίες ως άνδρας, επειδή οι ιατρικές σχολές της εποχής δεν δεχόταν γυναίκες, γράφοντας ιστορία ως η πρώτη γυναίκα με λαμπρή καριέρα στις Βρετανικές ένοπλες δυνάμεις.

Διάφοροι τύποι προσθετικών βαλβίδων καρδιάς (μηχανικών και βιολογικών), που έχουν τοποθετηθεί και σώσει τη ζωή σε αμέτρητους καρδιοπαθείς με ανεπάρκεια βαλβίδων σε όλο τον κόσμο, από το διάσημο ιατρικό περιοδικό Circulation το 2009.

Διάφορα χειρουργικά εργαλεία της εποχής, από Γαλλικό ιατρικό βιβλίο του 1779.

Ακτινογραφία του άνω μέρους του χεριού ανθρώπου που πυροβολήθηκε με καρμπίνα και υπέστη συντριβή του βραχιόνιου οστού (διακρίνονται τα εναπομείναντα σκάγια).

Η "Μηχανή ισορροπίας της ροής του αίματος" παρουσιάστηκε το 1882 στην Ιταλία από το γιατρό Angelo Mosso, με βάση την παραδοχή ότι όταν ο εγκέφαλος εργάζεται εντονότερα, η ροή του αίματος σε αυτόν αυξάνεται. Αν και οι παρατηρήσεις και η μηχανή του εκείνη την εποχή θεωρήθηκαν αφελή, τα τελευταία χρόνια επιβεβαιώθηκαν σε μεγάλο βαθμό με τη βοήθεια των μαγνητικών τομογραφιών εγκεφάλου.

«Ο άνθρωπος με τη διπλή κόρη ματιού». Εξαιρετικά σπάνια περίπτωση ατόμου με δύο κόρες στο ίδιο μάτι (rhyula duplex) αποτελούσε ο Κινέζος αξιωματούχος Liu Chung, που έζησε το 10ο π.Χ. αιώνα (φωτογραφία από κέρινο ομοίωμα μουσείου Tussaud's).

Αφορμή

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

yannis.kalo@gmail.com · no14me.blogspot.gr/

Παγανιστικές δοξασίες της Θεσσαλικής επαρχίας

» Χρυσόστομος Τσαπραΐλης (εκδόσεις αντίποδες)

Λέγεται πως αν χέρι ζερβό ανοίξει το χάρτι της Θεσσαλίας και πάει στην τύχη να διαλέξει ένα σημείο, τότε αλάθευτα θα πέσει στην πόλη της Καρδίτσας, και συγκεκριμένα στις παρυφές της, στη συνοικία που είναι γνωστή ως Λάκκα του Μαντζιάρου.

Πώς μπορεί να μιλήσει κανείς για ένα βιβλίο όπως αυτό, αφήνοντας έξω την ψυχή και το συναίσθημα; Δεν ξέρω. Η έλξη που ασκούν οι ιστορίες μεταφυσικού τρόμου, το ελάχιστο άνοιγμα των δακτύλων στην παλάμη που κρύβει το βλέμμα, η αδυναμία του ορθολογισμού, να αποτελέσει ένα ασφαλές ανάχωμα ανάμεσα στους δύο κόσμους.

Όταν η Λάκκα του Μαντζιάρου ήταν ακόμα γούβα και τα άροτρα χάραζαν τα χωράφια που τώρα βρίσκονται στον βυθό της λίμνης του Πλαστήρα, ζούσε στην Ιτέα της Καρδίτσας μια τρομερή αρχόντισσα που 'χε τρεις νεαρές ανιψιές, μα κανένα δικό της παιδί. Την έτρεμε όλο το χωριό γιατί καμιά πόρτα και κανένας τοίχος δεν την κράταγε.

Δεν θα μπορούσα, σκεφτόμουν, να σου διαβάζω τις ιστορίες αυτές τα βράδια, για να σε πάρει ο ύπνος, στη ρομαντική ατμόσφαιρα με μοναδικό το φως των κεριών μέσα στο δωμάτιο, ή έστω κάπου έξω, ανάμεσα σε κάποιες οροσειρές ή με τον ήχο των κυμάτων να δίνει τον ρυθμό στη νύχτα. Ούτε κι εγώ θα ένιωθα άνετα διαβάζοντας τες ξανά. Ίσως μια κρύα νύχτα με αστραπές ν' αποτελούσε κατάλληλο σκηνικό

ανάγνωσης για τις ιστορίες του Τσαπραΐλη, αν νιώθει κανείς τολμηρός και θαρραλέος. Και αν ακόμα αποδειχτεί θαρραλέος, σκυμμένος πάνω απ' τις σελίδες της συλλογής αυτής, πώς αλήθεια σπκώνει το βλέμμα;

Δεν το 'χε σε τίποτε να ξεπροβάλει τη νύχτα πλάι στο μαξιλάρι αυτών που την είχαν ενοχλήσει και να τους πάρει τη μιλιτιά ή την πνοή. Διαφέντευε τον καιρό κι έκανε τις σοδειές να αργοσβήνουν. Ήταν και κάποιες φορές που δεν σεβόταν ούτε τους νεκρούς κι άρπαζε τα πτώματα από τους φρεσκοκαμμένους τάφους.

Σίγουρα υπάρχει το λαογραφικό ενδιαφέρον στις Παγανιστικές δοξασίες της Θεσσαλικής επαρχίας, σίγουρα υπάρχουν και λογοτεχνικές αρετές, όπως η οικονομία των λέξεων και η απόδοση της ατμόσφαιρας, όμως όλα αυτά δεν θα μπορούσαν να αγγίξουν τον αναγνώστη εκείνον που αποκλείει το φανταστικό ως μη πραγματικό και άρα ψεύτικο, εκείνον που έχει πείσει τον εαυτό του πως ο κόσμος αρχίζει και τελειώνει στο εύρος των πέντε του αισθήσεων, και έχει καταχωσιάσει την αμφιβολία βαθιά μέσα στο ασυνείδητό του, και μόνο κάποια βράδια, μετά από έναν ανήσυχο ίσως ύπνο, ξυπνάει ιδρωμένος με ένα παράξενο συναίσθημα τρόμου.

Δεν ξέρω γιατί λέω αυτά αντί να μιλήσω για τα παιδικά καλάκαρία στο χωριό, για τη θέα του κάμπου περνώντας τα βουνά της Φθιώτιδας, για τις νύχτες που ο άνεμος φέρνει ήχους στο κλειστό σπίτι.

Γράφοντας αυτές τις γραμ-

μές, μια πλιόλουστη μέρα του Σεπτεμβρίου, βρισκόμουν την ευκαιρία να διαβάσω ξανά κάποιες από αυτές τις ιστορίες· νιώθω πάλι εκείνο το συναίσθημα αβεβαιότητας, σκέφτομαι πως αυτή η αποσπασματική αναγνωστική προσέγγιση έχει μια άγρια ομορφιά, που ίσως επενεργεί πιο δραστικά από τη γραμμική ανάγνωση του βιβλίου απ' την αρχή μέχρι το τέλος, ανάγνωση που διαρκεί λίγες ώρες και μπορεί να προκαλέσει σιγά σιγά κάποια οικειότητα, κι ύστερα κάποια εκλογίκευση, και να σου στερήσει τελικά το συναίσθημα των πρώτων σελίδων.

Και δεν είναι αδικαιολόγητο το γεγονός πως το βιβλίο του Τσαπραΐλη δεν άργησε καθόλου να βρει το κοινό του, να κάνει δεύτερη έκδοση μέσα σε ελάχιστες ημέρες και να φιγουράρει στα ευπώλητα διάφορων βιβλιοπωλείων. Δεν είναι μόνο η δεδομένη αξία των ιστοριών, είναι και το γεγονός πως απευθύνεται (και) σε ένα κοινό που συνήθως δεν καταγράφεται σε καμία έρευνα φιλοαναγνωσίας, με συνεκτικό στοιχείο κυρίως τη μουσική και την αγάπη για το μεταφυσικό και τον τρόπο.

Παρ' όλητη λαχτάρα που ένιωθα για την επικείμενη έκδοση της συλλογής Παγανιστικές δοξασίες της Θεσσαλικής επαρχίας, η ανάγνωση κατάφερε να ξεπεράσει τις όποιες προσδοκίες.

Βιβλία

Σ' έναν έρημο τόπο

Ντόροθι Μπ. Χιουζ

μετάφραση: Βάσια Τζανακάρη

Εκδόσεις: Μίνωας

Μετά τον πόλεμο, ο κυνικός βετεράνος Ντιξ Στιλ έχει εγκατασταθεί στο Λος Άντζελες και την ίδια εποχή ένας κατά συρροήν δολοφόνος τρομοκρατεί την πόλη, βάζοντας στο στόχαστρό του

νεαρές γυναίκες. Όταν ο Ντιξ συναντά έναν παλιό του φίλο, τον ντετέκτιβ Μπραμπ Νικολάι, ενθουσιάζεται καθώς μπορεί να παρακολουθεί από κοντά την πρόοδο της αστυνομίας στην υπόθεση του στραγγαλιστή. Η ζωή του θα αποκτήσει νόημα και θα γεμίσει με

ακόμα περισσότερο ενθουσιασμό όταν θα γνωρίσει τη φιλήδονη και όμορφη πθοποιό Λόρελ Γκρέι. Ο δολοφόνος, όμως, τριγυρνάει ακόμη ελεύθερος στους δρόμους του Λος Άντζελες. Μήπως η Λόρελ διατρέχει μεγαλύτερο κίνδυνο απ' όσο νομίζει; Ένα κλασικό καλιφορνέζικο νουάρ με μια φεμινιστική οπτική, ένα προφητικό μυθιστόρημα του 1947 που φώτισε τον μισογυνισμό της μεταπολεμικής αμερικανικής κοινωνίας, και αυτό ακριβώς το καθιστά πρωτοποριακό. Γραμμένο με συγκρατημένη κομπόζα, το μυθιστόρημα της Ντόροθι Μπ. Χιουζ κόβει την ανάσα, γεμάτο ένταση και ανατροπές μέχρι το τέλος.

Μαίρη

Άρης Φιορέτος

μετάφραση: Κώστας Κοσμάς

Εκδόσεις: Πατάκης

Νοέμβριος 1973. Η Μαίρη είναι 23 χρονών, τελειόφοιτη της Αρχιτεκτονικής. Λίγες ώρες πριν κορυφωθούν οι μάχες με την αστυνομία και τον στρατό, μαθαίνει ότι είναι έγκυος. Ο πρώτος που πρέπει να το μάθει είναι ο Δήμος, του οποίου η φωνή αντηχεί από τα μεγάφωνα στην πολιορκημένη πόλη. Κι όταν προσπαθεί να διαπεράσει τον κλοιό που περικυκλώνει τους καταληψίες φοιτητές, η Μαίρη συλλαμβάνεται. Αρνούμενη να αποκαλύψει ακόμη και το όνομά της, θα βρεθεί, μαζί με άλλες πέντε γυναίκες κι ένα μικρό παιδί, στο νησί της εξορίας.

"Αν σταθώ στις μύτες των ποδιών φτάνω μέχρι το παράθυρο, μεγάλο σαν μια κόλλα χαρτί. Ακριβώς από κάτω υπάρχουν υγρές γραμμές - σαν να ιδρώνει ο τοίχος. Το παράθυρο είναι στην πίσω γωνία, κάτω από την οροφή. Μάλλον φεγγίτης και όχι παράθυρο· όσο λιγότερο, τόσο το καλύτερο. Αν κοιτάξω έξω βλέπω

τους τάφους και πιο πέρα τα ατελείωτα μίλια της θάλασσας. Μερικές φορές γκριζά, μερικές φορές αστραφτερή σαν ατσάλι, τις περισσότερες μπλε ή πράσινη και ταραγμένη. Αν κλείσω το παράθυρο, κλείνω έξω και την αύρα, αν και όταν φυσάει ο γάντζος γδέρνει εκνευριστικά τον τοίχο. Γι' αυτό τον έχω τυλίξει με γάζα. Αυτό το κόλπο βοηθάει για λίγο, αλλά μετά ξαναρχίζει. Διαφορετικά, το μόνο που ακούγεται είναι τα κύματα. Βροντάνε με τέτοια κανονικότητα, που ο ήχος τους έχει γίνει πλέον ένα με το σώμα μου. Κάθε κύμα που σκάει ανασαίνει μέσα μου σαν τεράστιο πνευμόνι".

Η ιστορία της χαμένης κόρης

Έλενα Φεράντε

μετάφραση: Δήμητρα Δότσιη

Εκδόσεις: Πατάκης

Η "Ιστορία της χαμένης κόρης" ολοκληρώνει την "Τετραλογία της Νάπολης", την ιστορία της φιλίας των δύο κοριτσιών από τη Νάπολη, της Λίλας και της Έλενας. Η Έλενα, καταξιωμένη συγγραφέας πια, επιστρέφει μετά τον χωρισμό της στην πόλη των παιδικών και εφηβικών της χρόνων κλητώντας τον νεανικό της έρωτα που εμφανίστηκε και πάλι στη ζωή της. Η Λίλα, που δεν έφυγε ποτέ από τη Νάπολη, δια-

πρέπει επιχειρηματικά στον τομέα της πληροφορικής και έρχεται σε ρήξη με τους ισχυρούς αδερφούς Σολάρα. Η Λίλα και η Έλενα, δύο όψεις του ίδιου νομίσματος, συγκρούονται, ξανασιμίζουν και

ανακαλύπτουν καινούριες πτυχές της προσωπικότητάς τους και της φιλίας τους, με φόντο την ιστορία της Ιταλίας αλλά και ολόκληρου του κόσμου.

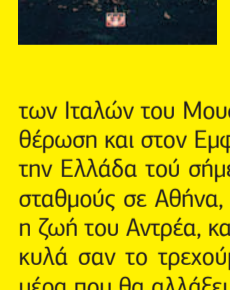
Από ζάχαρη κι αλάτι

Βανέσα Αδαμοπούλου

Εκδόσεις: Ψυχογιός

Ένας διακεκριμένος επιστήμονας εξομολογείται. Ξετυλίγει θαρρετά τον μίτο της ύπαρξής του με ιδιαίτερο ζήλο και νοσταλγία, αγκαλιάζει όλα εκείνα που τον έθρεψαν και τον στοίχειωσαν, εκείνα που αγάπησε κι άγγιξε

με τα δάχτυλά του. Αναμετριέται με θεριά και δαίμονες, δίνει φωνή σε όσους έφυγαν, για να στήσει από την αρχή τους σταθμούς της πολυτάραχης ζωής του. Από την Ήπειρο του 1940, παραμονές της επίθεσης

των Ιταλών του Μουσολίνι, στην Απελευθέρωση και στον Εμφύλιο, και σχεδόν ως την Ελλάδα τού σήμερα, με ενδιάμεσους σταθμούς σε Αθήνα, Ρώμη, Χαϊδελβέργη, η ζωή του Αντρέα, καθηγητή φιλοσοφίας, κυλά σαν το τρεχούμενο νερό, μέχρι τη μέρα που θα αλλάξει για πάντα το παρόν, το μέλλον και το παρελθόν του. Ένας απολογισμός δίχως τεφτέρια, μια βαλίτσα θύμψες χωρίς παραλήπτη και μια ζυγαριά που απηφά κέρδη και χασούρες, έτσι όπως το έλεγε απλά, αλλά καθόλου αφιλοσόφητα, η γιαγιά Βένη: "Ζάχαρη κι αλάτι, παιδί μου, η ζωή του καθενού. Ποιου λίγο, ποιου πολύ, τι σημασία έχει; Ζάχαρη κι αλάτι η ζωή!"

ΣΤΑ ΧΑΝΙΑ

Παρουσίαση βιβλίου για τον Νίκο Καζαντζάκη

Παρουσίαση του βιβλίου του προέδρου της Διεθνούς Εταιρείας Φίλων Νίκου Καζαντζάκη (Δ.Ε.Φ.Ν.Κ.), Γιώργου Στασιάκη: "Καζαντζάκης - Ζορμπάς. Μια αληθινή φιλία", θα πραγματοποιηθεί την Τετάρτη 11 Οκτωβρίου στις 7.30 μ.μ. στο Πνευματικό Κέντρο Χανίων.

Για το βιβλίο θα μιλήσουν: Ρούλα Βουράκη, φιλόλογος, Σήφης Μιχελογιάννης, Υπεύθυνος Τομέα Κρήτης, Ελληνικού Τμήματος της Δ.Ε.Φ.Ν.Κ..

Την εκδήλωση διοργανώνουν η Περιφέρεια Κρήτης - Περιφερειακή Ενότητα Χανίων, η Τοπική Επιτροπή Χανίων του Ελληνικού Τμήματος της Διεθνούς Εταιρείας Φίλων Νίκου Καζαντζάκη, ο Σύλλογος Αποφοίτων Ελληνογαλλικής Σχολής Χανίων και ο Ελληνογαλλικός Σύλλογος Χανίων.

